

**PROGRAM DRŽAVNE POTPORE ZA
SUFINANCIRANJE UNAPRJEĐENJA
BIOSIGURNOSNIH MJERA U OBJEKTIMA ZA
UZGOJ SVINJA**

Zagreb, listopad 2025.

UVOD

Afrička svinjska kuga najveća je prijetnja sektoru svinjogojstva, a sprječavanje, kontrola i iskorjenjivanje iste pitanje je visokog prioriteta za Republiku Hrvatsku i Europsku uniju.

Afrička svinjska kuga u držanim (domaćih) svinja u Republici Hrvatskoj prvi puta je potvrđena 26. lipnja 2023. godine na području Vukovarsko-srijemske županije te se tijekom sljedećih nekoliko mjeseci ubrzo proširila na veće područje Vukovarsko-srijemske županije zatim u ograničeno područje Brodsko-posavske i ograničeno područje Osječko-baranjske županije, sve uz granicu s Vukovarsko-srijemskom županijom. U 2024. godini potvrđena je na šest objekata u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Do 24. lipnja 2025. godine potvrđeno je samo jedno izbijanje u Vukovarsko-srijemskoj županiji, međutim tijekom ljetnih mjeseci zabilježen je niz potvrda novih slučajeva na području Osječko-baranjske županije.

Obzirom da je trećina svinjogojске proizvodnje Republike Hrvatske smještena na području Osječko-baranjske županije posebno je zabrinjavajuće kako su dva slučaja pojave virusa zabilježena na objektima s 1.600 i gotovo 10.000 grla svinja. Uslijed ponovnih izbijanja bolesti afričke svinjske kuge, a posebice u odnosu na pojavu iste i na velikim farmama, nužno je poduzeti sve radnje u svrhu smanjivanja rizika od pojave i širenja bolesti.

Do danas nije razvijeno cjepivo protiv ove bolesti te nema drugog načina iskorjenjivanja u slučaju pojave afričke svinjske kuge, osim provedbe strogih mjera kontrole. Subjekti koji drže svinje dužni su osigurati potpunu i kontinuiranu provedbu biosigurnosnih mjera za smanjenje opasnosti od unošenja virusa uzročnika afričke svinjske kuge u objekte. Subjekti su dužni na objektima provoditi mjere biosigurnosti propisane godišnjom naredbom, trenutno je na snazi Naredba o provedbi i financiranju mjera sprječavanja, kontrole i nadziranja bolesti životinja na području Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 1 /23. i 107/25.). Uz navedeno, dodatne mjere biosigurnosti propisane su i naredbom donesenom na temelju članka 7. stavka 6., članka 36. stavka 6. i članka 40. Zakona o zdravlju životinja („Narodne novine“, br. 152/22. i 154/22.), odnosno trenutno Naredbom o mjerama kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 128/25.).

Kako bi se gospodarstvima koja uzgajaju svinje na području najvećeg rizika olakšala provedba biosigurnosnih mjera na što višim razinama primjerena je dodjela financijske pomoći u cilju dostizanja što viših biosigurnosnih standarda i zaštite domaće proizvodnje svinja.

PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje ovoga Programa je članak 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21., 152/22. i 152/24.).

Potpore iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. prosinca 2013.) kako je posljednji

put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2024/3118 od 10. prosinca 2024. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 13.prosinca 2024.).

CILJ I OPRAVDANOST PROGRAMA

Cilj Programa je pomoć gospodarstvima koja uzgajaju svinje u primjeni odgovarajućih biosigurnosnih mjera, a u svrhu smanjivanja rizika od pojave i širenja bolesti afričke svinjske kuge.

MJERA U PROVEDBI PROGRAMA

U okviru ovoga Programa omogućit će se financijska potpora za provedbu odgovarajućih mjera biosigurnosti u objektima za uzgoj svinja.

Procjenjuje se kako će broj korisnika bit veći od 7.000.

PRIHVATLJIVI KORISNICI

Prihvatljivi korisnici su uzgajivači svinja koji:

- su upisani u Registar objekata (farmi) kao subjekti na objektima koji se nalaze na području Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske županije
- su upisani u Registar objekata (farmi) kao subjekti na objektima na kojima se drži manje od 1.000 svinja
- tijekom 2025. godine imaju evidentiranu dojavu brojnog stanja svinja.

Broj svinja na objektu jednak je zbroju svinja svih kategorija temeljem posljednje dojave brojnog stanja svinja u 2025. godini za sve subjekte na objektu.

IZNOS POTPORE

Prihvatljivim korisnicima dodjeljuje se fiksni iznos potpore u svrhu olakšavanja primjene biosigurnosnih mjera na gospodarstvima ovisno o broju grla svinja na objektu kako slijedi:

- 10 i manje grla: 300,00 eura
- 11 do 100 grla: 500,00 eura
- 101 do 999 grla: 900,00 eura

FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Financijska sredstva za provedbu Programa iznose 3.000.000,00 eura i osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. godinu unutar razdjela 060 Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

OBLIK I NAČIN DODJELE POTPORE

Potpore se dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava i u cijelosti se financira iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Na temelju dostavljene dokumentacije, podataka iz dostupnih registara i za ovu svrhu zatraženih podataka iz drugih registara obavlja se administrativna obrada zahtjeva za potporu.

PROVEDBA I KONTROLA PROVEDBE PROGRAMA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva odgovorno je za izradu i upravljanje ovim Programom. Program će se provoditi u 2025. godini.

Provedba ovoga Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju. Pravilnikom će se propisati detaljni uvjeti prihvatljivosti te potrebni dokazi o ispunjavanju uvjeta prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava.

U slučaju provedbe inspekcijskog nadzora od strane Državnog inspektorata Republike Hrvatske, na objektu za koji je ostvarena potpora, a prilikom kojeg je utvrđeno da isti ne udovoljava biosigurnosnim uvjetima za držanje svinja korisnik je u obvezi povrata cjelokupnih dodijeljenih sredstava.